

Consultatie@dnb.nl

Briefnummer
23-122158

Onderwerp
consultatie Q&A WWFT

Den Haag
29 november 2023

Telefoonnummer

E-Mail

Geachte heer/mevrouw

Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de voorgestelde handleiding
aangaande de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT).

Gezien de aard van de materie zijn de Q&A's en de good practices vooral geschreven voor de instellingen die zelf een formele taak hebben in het invulling geven aan de verplichtingen uit de Wwft zoals financiële instellingen ("poortwachters"). Het is voor ondernemers die bijvoorbeeld werkzaam zijn in de retail of automotive nog niet bruikbaar. Immers, belangrijk is hoe de poortwachters deze Q&A nu doorvertalen naar hun praktijk (één signaal is altijd onvoldoende), waarbij ze de signalen niet 1 op 1 kunnen doorvertalen maar in context en samenhang moeten toepassen. En onze leden wel verwachten dat deze doorvertaling zoveel mogelijk eenduidig is en een duidelijke opvolging heeft met een waarschuwing, een gesprek en pas in het allerlaatste geval het offboarden van een relatie. Immers, geen enkele onderneming kan zonder een betaalrekening. Desondanks maken we graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren. De desbetreffende instellingen (banken, verzekeraars enz) zullen via hun brancheorganisaties separaat reageren en uitgebreid ingaan op de vier gestelde vragen en de voorgelegde Q&A's en good practices.

Vanuit VNO-NCW en MKB-Nederland zullen wij ons beperken tot algemene reactie op deze consultatie. Deze reactie is afgestemd met RND, BOVAG, FGZ, Vakcentrum en de Nationale Winkelraad.

Het huidige systeem om financieel-economische criminaliteit tegen te gaan is ineffectief, inefficiënt en soms gebaseerd op onduidelijke regels. Dit blijkt uit verschillende onderzoeken. Onlangs is door ons het onderzoek *'Krachten gebundeld, naar een effectievere en efficiëntere*

*invulling van de poortwachtersrol in Nederland*¹ gepubliceerd en aan u gepresenteerd in het MOB-deriskingsoverleg. Ook in dit onderzoek wordt die conclusie getrokken. De onderlinge samenwerking tussen poortwachters kan verbeterd worden om o.a. dubbele uitvragen te voorkomen en de administratieve lasten bij klanten van de poortwachter (veelal ondernemers) te verminderen.

Wij zijn blij met de ingeslagen weg om meer risicogestuurd te werk te gaan bij het tegengaan van witwassen. Wij zijn dan ook positief over de stappen die worden gezet om tussen banken en verschillende branches om de specifieke branche-risico's in kaart te brengen. Essentieel hierbij is deelname vanuit DNB aan deze overleggen zodat concrete afspraken ook door de toezichthouder van de banken akkoord wordt bevonden. De zogenaamde de-riskingstafels zijn een goede stap in de richting van concrete guidelines. Ondernemers hebben behoefte aan voorspelbare acties vanuit de instellingen zodat ondernemers weten wat zijn kunnen verwachten maar ook weten wat zij weer mogelijk moeten vragen aan hun klanten. Onduidelijke of tegenstrijdige uitvragen en verplichtingen zijn hierbij helaas nog aan de orde van de dag². De gepresenteerde Q&A's waar deze consultatie op ziet, schept daar helaas nog geen duidelijkheid in.

Het brede bedrijfsleven pleit daarom voor een zo spoedig mogelijke invoering van het verbod voor beroeps- of bedrijfsmatige handelaren in goederen (en diensten³) om transacties vanaf € 3.000,- in contanten te verrichten. Dit zal de nodige duidelijkheid scheppen en leidt tot een afname van regeldruk bij ondernemers omdat zij geen nader onderzoek meer hoeven te doen. Het verbod vormt een belangrijk onderdeel van de wet plan van aanpak witwassen. Echter, door de val van het kabinet Rutte IV, is het verbod nog niet ingevoerd, terwijl aanstaande Europese wetgeving met o.a. een cash-acceptatieplicht, noodzaakt tot het versneld invoeren van het verbod. Met een verbod is voor de poortwachter en voor de ondernemer en diens klant een heldere grens gesteld ten aanzien van het gebruik van contant geld. Contante betalingen zullen, ook met de voorgestelde Q&A en good practices nog altijd tot veel vragen leiden, is de verwachting, en biedt derhalve onvoldoende houvast.

Duidelijke afspraken over hoe om te gaan met cash zijn daarbij essentieel. We zouden de aanvullingen die zijn aangeleverd voor het convenant contant geld daarom nog altijd doorgevoerd willen zien worden. Deze Q&A's kunnen daar niet voor in de plaats worden gesteld. En los zo snel mogelijk én vooraf tegenstrijdigheden op. Op veel plaatsen hangt een sticker met "wij accepteren geen biljetten van €200 en €500". Wij hopen te mogen verwachten dat deze met de aanstaande acceptatieplicht van contant geld gebruikt mogen blijven. En dat het naleven van de grens van €3.000,- in combinatie met het niet accepteren van coupures van €200 en €500 er voor zorgt dat dit in het kader van cash in combinatie met wwft vooralsnog voldoende is, gezien door de bril van risicogericht toezicht.

Daarnaast vragen wij ook aandacht voor het instellen van een escalatiemodel waardoor aan een ondernemer of een instelling snel duidelijkheid kan worden verschaft wanneer twijfel bestaat over een uitvraag of de uitvoering van een verplichting voortvloeiend uit de Wwft. Het

¹ [Poortwachters willen regierol overheid in aanpak witwassen | VNO-NCW](#)

² Aan ondernemers worden door instellingen bijvoorbeeld vragen gesteld over de afkomst van contante betalingen. Daarbij worden klantgegevens uitgevraagd. Dit zijn veelal persoonsgegevens van klanten. Vanuit de privacyregelgeving mag een ondernemer deze gegevens niet opslaan van haar klant en derhalve dus ook niet verstrekken aan de vragende instelling.

³ Diensten zijn abusievelijk niet opgenomen in het huidige wetsvoorstel

KIFID of de rechter bieden niet in alle gevallen uitkomst want vaak moet er snel geacteerd worden om knelpunt opgelost te krijgen. Daar is momenteel niet in voorzien.

Uiteraard ben ik samen met onze leden zeer bereid tot nadere uitleg indien gewenst.